

Rupel.blad

januari 2014

met
Wandelkatern
Broek de Naeyer
Biezenweiden

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

Inhoudstafel

Behaag..Natuurlijk blijft scoren!	3
BIODIVA start in de Rupelstreek	4
Bruinvissen op de agenda's	5
Trektellers op het Noordelijk eiland	6
5de paddenoverzetactie in Rumst	7
Cursus: Wintervogels	8
Schelle gastvrij voor de bij !	11
Cursus wilde bijen herkennen	12
Uitneembare wandelkaart	
Broek de Naeyer-Biezenweiden	13-16
Paddenraapactie in Aartselaar!	17
Gecoro Aartselaar	17
Wandelweekend in Kalterherberg	18
Milieuraad Aartselaar	18
Cursus Natuur voor groentjes	19
Natuur.kalender Rupelstreek	20
Natuur.kalender Aartselaar	23

De teller staat op 1000 leden...

Eind 2012 stond de teller op 948 Natuurpuntleden in de Rupelstreek. Meteen steeg de ambitie om dat aantal op te tillen naar 1000 leden. Om dat doel te bereiken werd de campagne: Op naar de 1000 !? opgestart. Begin februari werd huis aan huis een eerste reeks van 9000 flyers gebust in Reet, Rumst, Schelle en Terhagen. Kleurrijke en informatieve flyers, met info over enkele Natuurpuntprojecten, Wat valt er te beleven bij Natuurpunt Rupelstreek en **Word jij ons 1000ste lid?!**

Eind mei werd een tweede reeks flyers gebust in Boom en Niel. Voor het bussen van de flyers konden we rekenen op de hulp van 25 vrijwilligers/sters. Voorlopig ontbreekt Hemiksem in het lijstje en dat willen we dit jaar goedmaken. Enkele nieuwe projecten, moeten ons daar op het goede spoor zetten.

Andere hulpmiddelen om het streefdoel van 1000 leden in de Rupelstreek te bereiken, was ook de enorme inzet van onze vrijwilligers voor de realisatie en opvolging van talloze projecten voor meer en betere natuur, dit Rupel.blad en de Rupel.flits, mooie artikels in de regionale pers en uiteraard ook de inzet van de ledenwerbers van Natuurpunt tijdens allerlei evenementen in het Vlaamse land. Zoals begin november tijdens de Boekenbeurs in Antwerpen.

Begin december werd ons streefdoel bereikt en stond de naam van Filip Vermeulen uit Boom, als 1000ste Natuurpuntlid in de Rupelstreek, op onze ledenlijst.

Ondertussen staat de blik op 10 natuurgebieden...

En werken we weer aan een ander streefdoel, als kartrekker van het project: **Vogels kijken en natuur beleven in 10 natuurgebieden langs de Schelde, Rupel en Nete.** Een project, waar we kartrekker zijn en ELAH Rupel, Natuurpunt, Toerisme Rupelstreek en de Regionale Landschappen Rivierenland en Schelde-Durme, onze partners. En waarbij de opmaak van een informatieve kleurenbrochure, 48 pagina's dik, met het vogels kijken en de natuur beleven in het rivierenland langs de Schelde, Rupel en Nete het voornaamste streefdoel is. Inspiratie voor de lay-out en inhoud werd gehaald bij de Natuur.gids van Natuurpunt, de Crossbills Guides en diverse boeken en brochures: Where to watch birds?

Na het Belevingsmoment tijdens het eerste weekend van oktober in Natuur.huis De Paardenstal, zal de brochure gratis verkrijgbaar zijn en kan je op stap gaan in 10 verrassende natuurgebieden.

Partner zijn we bij andere Scheldeheldenprojecten: **Het Hellebos in Niel en Gastvrij voor de "wilde bij" in Schelle.**

Over het project: Gastvrij voor de "wilde bij", lees je meer in dit Rupel.blad, en dit project fungeert nu reeds als motor voor het plaatsen van grote bijenhôtels, model de Steenschuit, in Aartselaar aan de Reukens en het Cleydaelbos, in Niel bij Natuur.huis de

Paardenstal en in Rumst op het plantsoen achter de Lazaruskapel.

2014 wordt ongetwijfeld een superbe jaar. Geniet ervan!

Erik

Ransuil foto: Hugo Willocx

Op 17 oktober werd op de Rupeldijk in Niel, een jagende ransuil waargenomen. En op 16 december werd een jagende ransuil waargenomen langs de Galileilaan, eveneens in Niel. Beide waarnemingen doen ons bijzonder veel plezier, alles wijst er immers op dat de ransuil momenteel in de rats zit.

Tot pakweg 10 jaar geleden, kenden we in de omgeving, een 5-tal plaatsen waar ransuilen in groep overwinterden, zogenaamde roestplaatsen. De voorbije winters waren die allemaal leeg.

In de Atlas van de Vlaamse Broedvogels uit 2002 wordt de situatie voor de ransuil nog als vrij gunstig ingeschat. Sindsdien gaat het echter bergaf. In Nederland staat de soort al op de Rode Lijst. In tegenstelling tot bosuil, steenuil en kerkuil zijn ransuilen moeilijk te inventariseren. Ze reageren immers niet op geluiden, die afgespeeld worden tijdens inventarisatiecampagnes.

Behaag..Natuurlijk blijft scoren!

De 20ste editie van Behaag..Natuurlijk leverde opnieuw een schitterend resultaat op, met 86.097 verkochte planten, 428 knotwilgpoten, 473 klimplanten, 105 hoogstambomen en 347 bijenhotelletjes. Een totaal van 87.450 stuks, daarmee werd de 3de beste score van de campagne ooit gehaald. Topgemeente qua verkoop was de gemeente Duffel, met 7.279 verkochte planten. Enigszins verrassend, Duffel nam voor het eerst deel aan Behaag..Natuurlijk, maar de voorbije jaren liep er reeds een gelijkaardige actie in de gemeente. Op nummer 2 stond de gemeente Kontich, met 7.158 verkochte planten. Duffel en Kontich horen bij het werkingsgebied van Natuurpunt Oude Spoorweg, een schitterend resultaat voor deze Natuurpuntafdeling.

In de Rupelstreek haalde de gemeente Rumst de hoogste verkoopcijfers, met 1.608 verkochte planten. In Boom werden 1.060 planten verkocht, in Hemiksem 699, in Niel 1.830 en in Schelle 1.350. Deze resultaten werden echter ruim overtroffen in Aartselaar, waar 4208 planten verkocht werden.

Elk jaar wordt Behaag..Natuurlijk, tijdens het laatste weekend van november, afgesloten met de bedeling van de plantpakketten, klimplanten, hoogstambomen en knotwilgpoten. Met 31 deelnemende gemeenten wordt Behaag..Natuurlijk steeds groter. Op 33 verdeelplaatsen waren wellicht een 200-tal mensen bezig met het sorteren van planten, het samenstellen van plantpakketten, het geven van info over de juiste plantmethode aan de kopers, bestellingen meegeven, het helpen bij het inladen, en nog zoveel andere dingen meer, waaronder ook promotie maken en soms ook mensen overtuigen om lid te worden van Natuurpunt.

Daarbij vele vrijwilligers van Natuurpunt en gemeentelijke milieuraden, medewerkers van gemeentelijke milieu- en groendiensten. Aan al deze mensen een dikke **Dank U** voor hun inzet!

Ook de boomkweker verdient een **Dank U**, de levering en de kwaliteit van het plantgoed was opnieuw bijzonder goed en kleine problemen, die hier en daar toch de kop opstaken, werden bijzonder snel opgelost.

Ook de mensen van Den Atelier in Niel

Jong geleerd...

en de Werkplaats Natuur- en Landschapszorg van Natuurpunt in Ekeren verdienen een **Dank U**.

De verkoop van bijenhotelletjes was eveneens een succes. Een zodanig succes, dat we dankzij de

extra productie van bijenhotelletjes in de Werkplaats Natuur- en Landschapszorg van Natuurpunt het merendeel van de bestellingen tijdig konden leveren. Desondanks moesten we de kopers uit de Rupelgemeenten en Aartselaar van een of meerdere bijenhotelletjes toch melden, dat ze hun bestelling pas na 20 december konden afhalen.

Bijenhotelletjes op transport naar de verdeelplaats

Dinsdag 17 december werden bij de Atelier in Niel de bijenhotelletjes voor de Rupelgemeenten opgehaald en donderdag 19 december de bestelling van Aartselaar. Net op tijd, zodat de kopers ze eventueel nog onder de kerstboom konden leggen als Kerst- of Nieuwjaarsgeschenk.

Tekst en foto's: Erik De Keersmaecker

Louis bij het sorteren van pakketten taxushaag in Terhagen

BIODIVA start in de Rupelstreek

“Welke diva ?” vraagt u zich misschien af, en een “bio-” dan nog wel !

Veel Natuurpunters zijn niet zo gesteld op reclame en bladen van de regionale pers, maar dan missen ze natuurlijk wel eens nieuws dat de grotere media niet haalt. Het opstarten van het BIODIVA-project door de provincie Antwerpen is zo'n fait-divers. Waar gaat het over? Wel, bedrijven moeten een gedeelte van hun terrein “groen” houden, maar maken daar meestal geen echt beleid van. Als het “netjes” moet zijn wordt dat “groen” hooguit een gazonnetje dat regelmatig eens wordt gekortwiekt. Voor de biodiversiteit heeft dat uiteraard niet veel waarde.

Het initiatief dat de provincie Antwerpen in oktober te Boom heeft opgestart, wil hieraan juist tegemoet komen. BIODIVA is namelijk een instrument waarmee de toestand van de biodiversiteit op een bedrijventerrein kan worden opgemeten (“gescand”), en tegelijk voorstellen tot verbetering hiervan worden aangereikt, die in het bedrijfsbeheer kunnen ingepast worden. Uit eerste onderzoek en proeven blijkt immers dat dit een win-win situatie kan opleveren, zowel voor natuur als voor de bedrijven zelf.

De Rupelstreek werd voor start van dit project uitgekozen omwille van de unieke structuur van het landschap hier met bedrijventerreinen en groengebieden in mekaars nabijheid.

Natuurpunt Rupelstreek heeft al eerder kleine bijdragen geleverd aan de

verbetering van de biodiversiteit op bedrijfsterreinen o.a. ten behoeve van de rugstreeppad en oeverzwaluw, maar dat zou in de toekomst dus wel grotere proporties kunnen aannemen. Paul Cornelis, deelnemend bedrijfsleider suggereerde bijvoorbeeld het overbrengen van streek- en bodemeigen zaad- of plantgoed uit het natuurgebied Walenhoek naar bedrijventerreinen in de omgeving.

De Europese biodiversiteitsstrategie voor 2020 kan nu eenmaal niet gerealiseerd worden in natuurgebieden alleen. Meer dan 11.000 ha bedrijfsterreinen in de provincie vormen dan op zijn minst een niet te verwaarlozen potentieel.

Tekst en foto: Fons Van den heuvel.

Omschrijving: Biodiversiteit wordt ook voor het bedrijfsleven een belangrijk item. Daarom wordt een biodiversiteitscan ontwikkeld waarmee bedrijven op eenvoudige wijze hun prestaties op vlak van biodiversiteit kunnen meten, verbeteren en evalueren.

Partners: Provincie Antwerpen en SPK vzw (Strategische Projectenorganisatie Kempen). Daarnaast wordt een netwerk van bedrijven en natuurdeskundigen opgebouwd, waarmee de biodiversiteitscan wordt opgebouwd.

Bedrijven, die interesse hebben om mee te werken aan de ontwikkeling, zijn steeds welkom. U kan hiervoor contact opnemen met
jan.vandenberghe@spk.be.

Bruinvissen op de agenda's

Tijdens de lente van 2013 konden we in de Schelde, Rupel en Nete een nooit eerder gezien natuurfenomeen waarnemen. Bijna dagelijks werden er bruinvissen gezien. De dieren leven zich perfect thuis te voelen in onze rivieren, ze waren zeker niet verdwaald en bleken de rivieren en vooral de getijden bijzonder goed te kennen. Het observeren van de dieren leverde heel wat informatie op.

Bij opkomend getij zwommen ze in groepjes van enkele dieren de rivier op. Soms werden ze gezien, terwijl ze vissend tegen het getij in zwommen. De euforie die we in die periode beleefden tijdens het observeren van de dieren, sloeg echter al snel om naar tragedie, toen we in www.waarnemingen.be steeds meer berichten lazen van dode bruinvissen. Bij een aantal van deze dieren werden duidelijk sporen van aanvaringen vastgesteld.

Tijdens het halfjaarlijks overleg met Waterwegen en Zeekanaal, afdeling Zeeschelde, op woensdag 23 oktober in Antwerpen, werd deze problematiek door Natuurpunt ter sprake gebracht. Het hoge aantal slachtoffers geeft immers aan dat er dringend behoefte is aan een beschermingsplan. De bruinviss is een Europees beschermd soort die het strengste beschermingsregime kent volgens de Habitatrichtlijn.

Een week later, op woensdag 30 oktober, werd overleg gepleegd met de medewerkers van de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt, om de mogelijkheden te bespreken, welke acties mogelijk zijn, in het vooruitzicht van de lente in 2014, waarbij bruinvissen mogelijk opnieuw de rivieren gaan opzwemmen. De opmaak van een flyer, met als titel: Bruinvissen gezien !? is er één van...

Deze flyer willen we verspreiden, naar bewoners van gebouwen langs de oevers van onze rivieren, naar veerdiesten, horeca-zaken langs de rivieren, enz...

Kortom, naar iedereen, die langs de rivieren woont, wandelt of fietst.

Bruinvissen gezien !?

In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden zijn bruinvissen zoogdieren en geen vissen. Met een lengte van ongeveer 2 meter, is het de kleinste en meest voorkomende walvisachtige in de Noordzee voor de kusten van België en Nederland. Kenmerken zijn de lage rugvin, het grijs/zwarte bovenlichaam en de witte flanken en buik.

Door watervervuiling waren er tijdens de voorbije 100 jaar nauwelijks vissen

in de rivieren aanwezig. Waarnemingen van bruinvissen waren dan ook bijzonder zeldzaam. Sinds een 10-tal jaar ondergingen onze rivieren een echte metamorfose en worden ze weer bezwommen door een 30-tal vissoorten. Mogelijk volgen bruinvissen die vissen, zoals finten en spieringen.

Vissen die zoals vanouds vanuit de Noordzee met tienduizenden de Schelde en Rupel opzwemmen om er te paaien in ondieper water en geulen in de schorren. In de periode 2008-2012 waren er 6 waarnemingen van bruinvissen in de Schelde en Rupel. De waarneming van een bruinvis op 2 januari 2013 bleek een voorbode van veel meer, met 150 waarnemingen in de periode maart-mei en een opvallende piek in april. Ook in andere Europese rivieren, zoals Thames, de Elbe, de Weser werd hetzelfde fenomeen vastgesteld.

Gevaren

Onze rivieren zijn niet enkel zuiverder geworden, de scheepvaart is toegenomen, schepen zijn veel groter dan vroeger en er is ook de harde rivierrecreatie, met snelle motorboten en jet-skiërs.

De waterkwaliteit is dan wel verbeterd, maar in de bodem zijn nog heel wat zware metalen opgeslagen. Dit

zijn mogelijk allemaal bedreigingen voor bruinvissen. Dat blijkt uit het hoge aantal slachtoffers. In 2013 werden er 13 dode bruinvissen langs de Schelde gevonden. Ook in andere landen lijken er veel slachtoffers te vallen. Dikwijls vertonen de dieren wonden door schroeven. Het is echter nog niet duidelijk of deze vóór of na het sterven zijn veroorzaakt.

Tijd voor actie...

Samen met andere partners, wil Natuurpunt dat er snel maatregelen komen, om bruinvissen veilig door en in onze rivieren te laten zwemmen. We hebben dus dringend meer gegevens nodig.

Daarom hebben de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt en de BMM (KBIN) de handen in mekaar geslagen. Een aantal loggers worden in de Schelde en Rupel gehangen om te kijken wanneer er bruinvissen passeren en op dode dieren wordt een autopsie uitgevoerd om de doodsoorzaak te achterhalen.

Tevens gaan we trachten, om zoveel mogelijk gegevens te verzamelen. Bewoners van gebouwen langs onze rivieren, recreanten, schippers, leden van kanoclubs, gebruikers van de veeren, bezoekers van horecazaken in de buurt van onze rivieren, iedereen kan helpen...

Dode bruinvis in de schorren aan de Notelaer in Hingene

Via deze flyer en affiches: Bruinvissen gezien..., willen we zoveel mogelijk mensen, aansporen om naar de rivieren te kijken en waarnemingen door te geven.

Waarnemingen van bruinvissen kunnen ingevoegd worden via de website: www.waarnemingen.be Als je een waarneming zou ingeven, geef dan ook het uur van je waarneming in. Zo kunnen we achteraf gegevens vergelijken. Natuurpunt werkt ook samen met het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek). Medewerkers van het INBO volgen namelijk de visbestand in onze grote rivieren op.

Door alle gegevens samen te brengen, hopen we snel te achterhalen, hoe we ervoor kunnen zorgen dat deze prachtige dieren terug veilig in de Schelde en de Rupel kunnen zwemmen.

Tekst: Erik De Keersmaecker, foto: Chris Pellens

Trektellers op het Noordelijk eiland

Zaterdag 19 oktober was een topdag voor de trektellers op het paviljoentje aan het Noordelijk eiland. Het paviljoentje situeert zich op de strekdam, met een prachtig zicht op de monding van de Rupel in de Schelde. Met 31.195 getelde vogels werd die dag een tsunami van trekvogels geteld en er waren dagrecords voor Kievit, veldleeuwerik, witte kwik, vink, kruisbek, geelgors en rietgors.

Voor soorten zoals: koperwiek, kramsvogel, spreeuw en kneu werden de 2de hoogste aantallen geteld.

Vaste trektellers op het Noordelijk eiland zijn: Kris De Keersmaecker, Wouter Van Assche en Gert Flies. Het team werd tijdens die superdag aangevuld door: Sylvain Verbruggen, Jozef Bafort, Raymond De Smet, Gerard Van Moerkerke, Jenne Meyvis, Karl Van Overloop en Carl Boey.

De hooggespannen verwachtingen voor dat weekend werden ingelost.

Zondag 20 oktober was nog een topdag. Op alle Belgische trektelposten samen werden toen 1.952.800 vogels geteld (waarvan 1.364.764 op zaterdag 19 oktober) tegenover een totaal van 1.470.932 vogels van 1 augustus tot 18 oktober.

Tot 11 november werd er bijna dagelijks intensief geteld op de trektelpost Noordelijk eiland.

Enkele dagen ervoor, op 8 november werd door overvliegende kramsvogels nog een dagrecord gebroken, met 2.142 getelde vogels.

Ondertussen is de trektelpost al enige tijd verlaten en in afwachting van een nieuwe telperiode werd door de trektellers van het Noordelijk eiland een vacature voor een tijdelijk contract van drie maanden uitgeschreven. Dit teneinde de records te kunnen blijven aanscherpen. Kandidaten, die bandeloos vertier hoog in het vaandel dragen, kunnen hun sollicitatie-intenties aan de volgende punten aftoetsen :

- voltijds gepensioneerd met arendsblik of werkloos met dito blik.
- fanatieke kroostloze pullcounter met ervaring verdient voorkeur.
- van eind augustus tot begin november steeds aanwezig op de telpost from dawn till dusk.
- decoratieve banaaneter.
- vlotte kennis van flemishness.
- zeer ruimdenkend op gebied van religie, muziek, sport, het geslacht dat niet trektelt.
- tijdens trekarme periodes sterk in het uitkramen van onnozeliteiten met feilloze kennis van vliegtuigbuiken en het levenslied.
- tijdens trekrijke periodes nauwgezet en zakelijk communicerend.
- grondige kennis van de Belgische/Europese geschiedenis, met kans op, na toetsing van begeerde N.O.O.K. lidkaart.
- grondige kennis van het tiendelig stelsel.
- permanent waakzaam en dorstig.
- geen middagdutterers of personen die 's middags thuis thee moeten gaan drinken, soep moeten gaan slurpen of een boodschappenlijstje moeten gaan afwerken.
- geen personen met hoogtevrees of Nijlgansfobie.
- geen mensen die waterlanders laten als ze alleen staan of er teveel vliegt of alles te hoog zit of de lucht te blauw is, het te nat is of te koud of de hagelstenen te groot zijn.
- meer uitgebreide functievoorwaarden op aanvraag.

Tekst en foto: Wouter Van Assche, Erik De Keersmaecker

Wouter Van Assche en Gert Flies op trektelpost Noordelijk eiland

Natuurpunt start 5de paddenoverzetactie in wijk Lage Vosberg Rumst

Met 805 overgezette padden, 314 salamanders en 4 kikkers, wat een totaal maakt van 1.123 overgezette amfibieën, waren de vrijwilligers van Natuurpunt bijzonder tevreden over de 4de paddenoverzetactie in de wijk Lage Vosberg in Rumst tijdens het voorjaar van 2013. Vooral ook omdat er slechts 48 platgereden padden werden gevonden en dat na een lange strenge winter, met een merkwaardig verloop van de actie.

Aanvankelijk zorgde het winterweer in januari, met dagenlang een wit sneeuwtafje en stevige vriestemperaturen voor uitstel van de actie. Padden, kikkers en salamanders zullen het wellicht niet erg gevonden hebben, die zaten goed weggeborgen in een holletje in de grond of onder één of andere hout- of puinstapel.

Eind januari zorgden de dooiperiode en enkele regendagen voor een optimale bodem bij het plaatsen van de paddenschermen. Acht vrijwilligers van Natuurpunt konden daarvan gebruik maken, om op woensdag 30 januari, tussen 13u en 16u, over een lengte van ongeveer 250 meter paddenschermen te plaatsen langs de Doornlaarlei en een stukje Lage Vosbergstraat. Net op tijd want dezelfde avond kwamen er al een 30-tal trekkende salamanders in de pas ingegraven emmers terecht.

Langs beide straten werden eveneens enkele infoborden geplaatst, met info over de actie van Natuurpunt, Regionaal Landschap Rivierenland

en de gemeente Rumst.

Februari was een echte bibbermaand, met lage temperaturen, dus was het wachten tot begin maart, toen er tijdens 2 topdagen ruim 500 trekkende padden en salamanders werden overgezet. De daaropvolgende weken verliep de trek opnieuw met horten en stoten, tot dinsdagavond 9 april, met de komst van een laatste horde achterblijvers. Een week later werden de schermen afgebroken en was de 4de paddenoverzetactie in de wijk Lage Vosberg afgelopen.

Ludwig en Lotte bij het ingraven van de paddenschermen

Gewone pad

Paddenraapactie in Niel !?

Tijdens het voorjaar van 2013 werden we door een attente buurtbewoner op de hoogte gebracht van paddentrek in de Landbouwstraat in Niel. Op voorstel van Natuurpunt werden toen door de gemeente Niel signalisatieborden geplaatst, die aandacht vroegen voor trekkende padden.

Tijdens de avond van 9 april, een avond met ideaal paddenweer, waren we zelf getuige van massale paddentrek in de Landbouwstraat, op de parking aan de spoorweg en voornamelijk in de aardeweg onderaan het talud van de spoorweg in Walenhoek, die in de richting het chalet visclub Eskimo loopt.

Tijdens de voorbije weken werd door Natuurpunt overleg gepleegd met de gemeente Niel om tijdens het voorjaar van 2014 in die omgeving een paddencampagne op te starten.

Mogelijkheden zijn het plaatsen van paddenschermen of de opstart van een paddenraapactie in de Landbouwstraat op avonden met ideaal paddenweer. Op 8 januari wordt een eerste overleg opgestart tussen de gemeente Niel, de plaatselijke visclubs en Natuurpunt. Ook Regionaal Landschap Rivierenland wordt hierbij uitgenodigd.

Vrijwilligers welkom !

Als de weersomstandigheden goed zijn, geen stevige vorst en een bevroren bodem, wordt op zaterdag 25 januari de 5de paddenoverzetactie in de wijk Lage Vosberg opgestart. Tussen 9u en 14u worden de schermen geplaatst.

Afspraak op de hoek Doornlaarlei/Lage Vosbergstraat in Rumst. Tijdens de middag zorgt Natuurpunt voor belegde broodjes, koffiekoeken en warme dranken.

Opgelet: Als het in deze periode stevig vriest, wordt de actie één, eventueel twee weken uitgesteld.

Mensen die interesse hebben om de weken daarna te helpen bij het paddenoverzetten kunnen contact opnemen met

Ludwig: 015/31.99.07 of

ludwig.laureysens@telenet.be

Men hoeft geen uitgebreide natuurkennis te hebben, om padden over te zetten en eventueel ook enkele soorten op naam te brengen. Een paddenoverzetactie is een laagdrempelige actie.

Een emmer, een fluo-vestje, een zaklamp en een brok engagement volstaan!

Infobord paddentrek Landbouwstraat/Walenhoek

Vrijdag 17 januari:

Info-avond paddentrek Landbouwstraat/Walenhoek

Welke acties we precies gaan ondernemen is momenteel nog niet duidelijk. Wil je op de hoogte gehouden worden, of ben je kandidaat om eventueel mee te helpen bij een raapactie, kom dan naar de info-avond in het Natuur.huis De Paardenstal of neem contact op: natuur.rupel@skynet.be

Teksten en foto's: Erik De Keersmaecker

Cursus: Wintervogels in de Lage Landen

Met 1 info-avond, 1 bustocht Tour de Gans in Zeeland en 1 dagtocht.

Iedere winter vertoeven in de Lage Landen miljoenen vogels. Wilde ganzen komen uit Nova Zembla, streken rond de Barentszee, Spitsbergen of het stroomgebied van de Ob in Siberië. Naast deze ganzen verkiezen ook andere vogelsoorten om in Vlaanderen en Zeeland te overwinteren: zwanen, duikers, eenden en steltlopers. Een natuurfenomeen dat zich ieder jaar opnieuw voltrekt.

Tijdens deze korte cursus kan je kennismaken met deze vogels. We starten met een info-avond in het Natuur.huis Paardenstal in Niel, waarbij Koen Leysen van Natuurpunt Educatie ons meteen meeneemt in deze wonderde vogelwereld. Nog niet bekomen van de eerste emoties, zitten we al op een bus, richting Zeeland, waarbij we deze vogels live kunnen bewonderen. De precieze route van de bustocht op 16 februari staat nog niet vast. Mogelijkheden zijn het Oudeland van Strijen, de slikken van Flakkee en de polders in de omgeving van Goedereede. Zekerheden zijn de Brouwersdam tussen Goeree en Schouwen-Duiveland en de Prunjepolder ten westen van Zierikzee.

We sluiten de cursus af, met een dagexcursie op het Noordelijk eiland in Wintam en Walenhoek in Niel.

Beide gebieden zijn topgebieden voor overwinterende watervogels.

Praktische info:

- Donderdag 13 februari: Info-avond – Wintervogels in de Lage Landen
 - 19u30 – 22u15 Natuur.huis de Paardenstal – Boomsestraat 221 Niel
- Zondag 16 februari: Bustocht Tour de Gans Zeeland
 - 7u40 parking station Puurs
 - 8u parking kerk H.Hart Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom
 - 19u30 terug in Boom – 20u terug in Puurs
- Zondag 2 maart : Dagexcursie vm Noordelijk eiland Wintam – nm Walenhoek Niel
 - 8u50 parking Rupeldijk Tolhuisstraat Schelle
 - 9u vogelkijkhut Rupeldijk Wintam
 - 13u30 Natuur.huis de Paardenstal – Boomsestraat 221 Niel

De cursus: Wintervogels in de Lage Landen is een project van Natuurpunt Rupelstreek, Natuurpunt Klein-Brabant en Natuurpunt Educatie vzw.

Koen Leysen, medewerker Natuurpunt Educatie vzw is de lesgever tijdens de info-avond. De excursies worden begeleid door ervaren vogelkijkers van Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Klein-Brabant.

Inschrijven: kan door een storting van 24 euro (volw.), 16 euro (-16 jarigen) of 30 euro (niet-Natuurpuntleden) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek 2845 Niel, met mededeling: Wintervogels in de Lage Landen - telefoonnummer - emailadres.

Meer info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Grote zaagbek (vrouw-man) - Hugo Willocx

Rupel. Aartjes

Hallo jongens en meisjes,

Ook tijdens dit nieuwe jaar vergeten we jullie niet. Hieronder staan weer 4 combi-activiteiten om van te smullen. Activiteiten, waarbij je samen met je mama of papa, oma of opa kan genieten van de natuur in onze mooie rivierenland. Samen werken in het vogelrestaurant, waarna je je eigen tuin kan omtoveren tot een klein vogelparadijs. Of zelf naar vogels kijken vanuit de mooie vogelkijkhut aan AWW-5 in Rumst. Koken en bakken in maart en misschien schuilt er wel een kunstenaar of kunstenaar in je, tijdens de Workshop tekenen en kleuren met Araceli.

Zaterdag 11 januari: Een smulpartij voor de tuinvogeltjes!

De winter is weer in het land, tijd dus om onze tuinvogels een beetje te verwennen. Vandaag geven we jou en je (groot) ouders enkele tips om van je tuin een eerste klas restaurant voor onze tuinvogels te maken. En zo kan je er zelf ook van genieten als je de hongerige vogeltjes bekijkt tijdens hun maaltijd. En we gaan natuurlijk ook zelf aan de slag: we maken een pindaketting, een heuse vogelsnoepkaart, ...

Praktisch: Voor het vogelrestaurant moet je wel inschrijven. **20 kinderen vanaf 4 jaar**, vergezeld door een (groot)ouder kunnen deelnemen. Deze activiteit is een samenwerking van Natuurpunt Aartselaar en Gezinsbond Aartselaar.

Deelnamedprijs: 3 euro per kind voor leden van Natuurpunt en Gezinsbond, 1 euro per volwassene. Niet-leden betalen 4 euro (kind) en 2 euro (volwassene). Hierbij is een gezond knabbeltje inbegrepen.

Gelieve het deelnamebedrag te storten op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar.

Afspraak om 10 u in het Par. Centrum 't Wolffaertshof (bovenzaal), B. Van Ertbornstraat 7 te Aartselaar.

Einde om 12 u.

Meer info en inschrijven:

Ria Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be of Hilde Janssens, 03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com

Woensdag 5 februari: Birdwatching voor kids aan AWW-5 Rumst

Jongens en meisjes zijn vandaag samen met hun ouders en/of grootouders welkom in de mooie Lazaruskapel. We starten daar met een presentatie over watervogels, die overwinteren op de grote spaarbekken van de Antwerpse Waterwerken (AWW) en we gaan er ook enkele tekeningen van die watervogels inkleuren. Zo weet je al precies waar je moet kijken, om enkele vogelsoorten te herkennen. Dan maken we een heen en weer wandeling naar de vogelkijkhut aan AWW-5.

Deze vogelkijkhut werd in 2008 door Natuurpunt gebouwd. En daarbij kregen we de steun van vele partners.

Afspraak: 13u45 Lazaruskapel, Lazarusstraat Rumst

Meebrengen: wandelschoenen, een setje kleurpotloden om het vogelgidsje in te kleuren. En als je een verrekijker hebt, mag je die natuurlijk ook meebrengen.

Deelnamedprijs: 1 euro/vogelgidsje, ter plaatse te betalen - niet-leden betalen 2 euro

Einde: omstreeks 15u30

Even opletten: deze kinderactiviteit is bestemd voor kinderen vanaf 6 jaar en het aantal deelnemers wordt beperkt tot maximaal 10 deelnemende kinderen!

Meld vooraf je deelname aan

Erik: tel.03/887.51.69 of roovers_wachters@hotmail.com

Zaterdag 8 maart: Hop, hop, hop, ik word kok! Lentefris koken en kruidenbakje maken

Houden jullie ook zo van gezellig koken? Dat gaan we vandaag doen. We maken een heus driegangsmenu met lentefrisse ingrediënten en kruiden: een borrelhapje, een salade als hoofdschotel en een heerlijk dessert.

En we gaan ook zelf kruidenbakjes maken, die je thuis kan zien ontkiemen en opgroeien.

Koken, de tafel feestelijk dekken, alles opsmullen, een kruidenbakje maken, afwassen en opruimen, ... het hoort er allemaal bij. De voormiddag zal zo om zijn.

16 kinderen tussen 5 en 11 jaar mogen deelnemen. Maximum 1 (groot)ouder per kind (de keuken is niet erg groot). Maar wil er een tweede (groot)ouder toch mee komen smullen, dan kan die ook inschrijven en tegen 11.45 u naar de feestzaal komen.

Afspraak om 10 u in de bovenkeuken van het Parochiaal Centrum, B. Van Ertbornstraat 7 te Aartselaar. Einde omstreeks 12.30 u.

Meebrengen: een leeg kartonnen eierdoosje van zes eieren !!!!!

Snel inschrijven verplicht door storting van 5 euro per kind én per volwassene (leden Natuurpunt en Gezinsbond) en 7 euro voor niet-leden op rekening van BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar met mededeling "Lentefris koken".

Info: Ria Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be of Hilde Janssens, 03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com. Graag telefonisch of via mail melden voor welk kind (naam en leeftijd) u inschrijft en door wie het zal vergezeld zijn. Ook of er nog een volwassene tegen de maaltijd komt.

Deze kooksessie is een samenwerking van Natuurpunt Aartselaar en Gezinsbond Aartselaar.

Donderdag 17 april: Workshop tekenen en kleuren met Araceli Requena

Het werk van Araceli omvat pen- en krijttekeningen, aquarellen, pastels en olieverfschilderijen.

Uit haar tekeningen spat haar liefde voor de natuur. Alles wat leeft en bloeit tekent ze met grote precisie en soms een zweem van romantiek.

In haar kinderboek Kaneeltje krijgt een thuis! vertelt Araceli over de lotgevallen van de hond Kaneeltje. Het verhaal speelt zich af in een denkbeeldige wereld met boswezentjes.

Deze Spaanse kunstenaar illustreerde ook dit fantasievolle prentenboek. Nadat haar eerste boek Kaneeltje krijgt een thuis een voltreffer bleek, besloot Araceli Requena een vervolg te schrijven. De inspiratie voor het boek haalde ze bij het overlijden van haar hond Kaneeltje.

Met het boek schreef en tekende de kunstenaar haar verdriet van zich af. Het succes blijkt niet meer te stuiten want ook het gerenommeerde online kunstmagazine The New-York Optimist zette het werk van Requena in de kijker. Zelf had ze nooit gedacht dat het zo succesvol zou onthaald worden.

Araceli blijft er vrij nuchter onder. 'Ik ben kunstenaar, illustratrice en een bescheiden schrijfster. Maar ik voel me eigenlijk een beeldende vertelster, al weet ik niet of deze benaming eigenlijk bestaat.

Als je samen met Araceli Requena tekeningen wil maken en inkleuren, ben je samen met je ouders en/of grootouders welkom in het Natuur.huis de Paardenstal.

Afspraak: 14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Einde: omstreeks 16u

Deelnemeprijs: 2 euro/leden Natuurpunt, niet-leden betalen 4 euro

Meld vooraf je deelname:

03/888.39.03 of fonsvdheuvel@yahoo.com

Schelle gastvrij voor de bij !

Bij de start van een nieuwe Mina-raad in maart 2013 verschenen enkele nieuwe gezichten. Nieuwe gezichten brengen nieuwe ideeën, en na alarmerende berichten over bijen, was het niet verwonderlijk dat als jaarthema 2013-2014 "Bijen" gekozen werd.

Quick Win-project

Vrij snel namen we contact op met Regionaal Landschap Rivierenland. Op 1 januari 2014 sluit Schelle aan bij dit regionaal landschap en in het kader van het plattelandsproject Schelde-Landschapspark was dit een mooie kans om het project "Gastvrij voor de Bij" bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) in te dienen. De VLM kreeg van Vlaams Minister-president Peeters, een mandaat om het Schelde-Landschapspark te ondersteunen. Minister-president Peeters heeft een budget ter beschikking gesteld om een aantal 'quick wins' uit te werken. Dat zijn kleinschalige, duurzame projecten die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Bij het uitwerken en indienen van het project konden we terugvalen op de ervaring en de kennis van de medewerkers van Regionaal Landschap Rivierenland.

Bijen in nood

We horen steeds vaker dat bijen massaal verdwijnen. Bijenkast na bijenkast staan leeg. Niet alleen honingbijen boeren achteruit, ook wilde bijen zijn bedreigd. En dat is slecht nieuws.

Bijen vervullen een echte sleutelrol in de natuur. Ze zijn de belangrijkste bestuivers van wilde planten en heel wat land- en tuinbouwgewassen. Gelukkig kunnen we het tij nog keren.

Project: Gastvrij voor de Bij

Het project bestaat uit verschillende luiken: bouwen nestgelegenheden (bijenhôtels en/of insectentorens) voor bijen en insecten gekoppeld met het inzaaien van (inheemse) bloemenweiden, sensibilisatie naar bepaalde doelgroepen zoals scholen en het brede publiek en duurzame recreatie met een educatief luik.

Op verschillende plaatsen in de gemeente zullen er in de loop van 2014 activiteiten georganiseerd worden om bepaalde doelgroepen, maar ook het brede publiek te laten kennismaken met de bijenproblematiek en hoe ze zelf hun steentje kunnen bijdragen. Hier volgt een kort overzicht:

- In de 2 basisscholen wordt in maart 2014 een projectweek omtrent 'de Bij' ingericht.
- De inrichting van een Natuur-

leerpad, dat langs 7 bijenhôtels loopt.

- Filmvertoning + bespreking: More than honey.
- Tentoonstelling met als thema: de Bij in het gemeentehuis.
- Belevingsmoment in juni 2014 voor beide basisscholen en het publiek in het natuurgebied Kelderijlei.

Partners

Voor het uitschrijven en indienen van het project konden we rekenen op Regionaal Landschap Rivierenland, waarvoor speciale dank aan coördinator Ankatrien Boulanger.

Samenwerking met andere partners: Gemeente Schelle – Natuurpunt Rupelstreek – Velt Zuid-Antwerpen - Vrije Basisschool Sint-Lutgardis – Gemeentelijke Basisschool De Klim – IVEBIC, de intergemeentelijke cultuurdienst van Schelle en Hemiksem - Toerisme Rupelstreek – De Steenschuit, sociaal tewerkstellingsproject in de Rupelstreek.

Rol partners en taakverdeling

- Werkgroep Mina-raad "Bijen": overleg om tot een vlotte samenwerking en taakverdeling te komen.
- Gemeente Schelle: waar de realisaties op het terrein zullen plaatsvinden en uitvoerder van de technische ingrepen, meer specifiek het plaatsen van de bijenhôtels, cofinanciering.
- Natuurpunt Rupelstreek: partner rond natuurbeleving en natuureducatie met specifieke info over bijen, medeorganisator Belevingsfeest in juni 2014, medebeheerder Gemeentelijk Natuurgebied Kelderijlei.
- Velt Zuid-Antwerpen: infosessie omtrent pesticiden vrij beheer, tips aanleg ecologische tuin, samenwerking met imker in Gemeentelijk Natuurgebied Kelderijlei, medeorganisator Belevingsfeest in juni 2014.
- Vrije Basisschool en Gemeentelijke Basisschool: uitwerken edu-

Wolbij, nestelt in bijenhôtels

catief pakket, organisator projectweek in maart 2014 in beide scholen over bijen, partners bij het plaatsen en maken van de bijenhôtels.

- Intergemeentelijke Cultuurdienst Schelle/Hemiksem: organisator filmontbijt "More than Honey".
- Toerisme Rupelstreek: promotie activiteiten, medewerking bij beleavingsfeest.
- De Steenschuit: maken bijenhôtels (model De Steenschuit) in het kader van de opleiding houtbewerking.

Met dit project willen we in de gemeente Schelle door het plaatsen van bijenhôtels en het inzaaien van bloemenweides op verschillende locaties, de bijenproblematiek onder de aandacht brengen en inwoners aanmoedigen om ook zelf initiatieven te nemen, door bijvoorbeeld te zorgen voor insectenvriendelijke aanplantingen in hun eigen tuin en ook om verstandig om te springen met gewasbeschermingsmiddelen. Dit komt niet enkel

de natuur ten goede, maar ook de samenwerking tussen verschillende organisaties en verenigingen.

Tekst: Francis Mertens
Foto's:
Chantal De Schepper,
Erik De Keersmaecker

Cursus wilde bijen herkennen

Onbekend is onbemind en dat gaat zeker op voor onze wilde bijen. Het gaat trouwens niet zo goed met de bijen. Honingbijen verdwijnen uit hun korven en wilde bijen doen het zo mogelijk nog slechter. Wist je trouwens dat er meer dan 350 soorten wilde bijen voorkomen in ons land. En dat ze nodig zijn, om meer dan 80% van alle landbouwgewassen te bestuiven.

Dat wilde bijen niet steken? En dat ze solitair leven en elk een eigen nestje maken, en vooral dat ze bessenstruiken, fruitbomen en andere gewassen bestuiven?

Dit en nog veel meer kom je te weten, tijdens 3 info-avonden in het Natuur.huis De Paardenstal en uitstappen naar 3 boeiende wilde bijengebieden, dichtbij huis.

Onze gids tijdens deze kleurrijke cursus is Joeri Cortens, medewerker van Natuurpunt Educatie vzw.

Tijdens de cursus leer je wilde bijen herkennen, hun levenswijze, nestplaatsen en voedselvoorkeuren. De excursies worden gespreid over een deel van het vliegseizoen, van midden april tot de 2de helft van juni.

Grijze zandbij – foto: Kris De Keersmaecker

Het programma:

- Donderdag 10 april, donderdag 17 april en donderdag 24 april : 3 info-avonden, telkens van 19u30 tot 22u15 in het Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
- Zaterdag 12 april: 13u50 – 16u30 Noordelijk eiland Wintam – afspraakplaats: veersteiger, einde Tolhuisstraat Schelle
- Zaterdag 17 mei: 14u – 17u Kleiputten Terhagen – afspraakplaats: hoek 's Herenbaan-Nachtegaalstraat Boom/Reet
- Zaterdag 21 juni: 14u – 17u Berrenheibos Schelle – afspraakplaats: hoek Tuinlei/Oude Bosstraat Schelle

Inschrijven kan door een storting van 30 euro (volw.), 22 euro (-16 jarigen) of 40 euro (niet-NP-leden) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek 2845 Niel, met vermelding:

Cursus wilde bijen - telefoonnummer - eventueel emailadres.

Meer info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Uitneembare
wandelkaart

Broek de Naeyer-Biezenweiden

Wandelen in Broek de Naeyer-Biezenweiden

Voor een bezoek aan het Broek de Naeyer en de Biezenweiden, steken we de Rupel over naar Klein-Willebroek, één van de meest pittoreske dorpjes in het rivierenland van Schelde, Rupel en Nete.

Je wandeling start bij het Sashuis. In het Sashuis kan je een tentoonstelling bekijken van de ontstaansgeschiedenis van het kanaal Willebroek-Brussel. Het oorspronkelijke Sashuis werd in 1573, samen met de aanleg van de Vaart gebouwd. Tijdens de Spaanse overheersing van de Zuidelijke Nederlanden werd het Sashuis vernield. In 1608 werd een nieuw Sashuis gebouwd. Na de sluiting van het Sas van Klein-Willebroek in 1980, verloor het Sashuis zijn oorspronkelijke functie. Na de restauratie in 1987 werd het Sashuis als gemeentelijk museum ingericht.

Je wandelt eerst richting Rupeldijk, aan de veersteiger heb je een mooi zicht op de rivier en de steeds vernieuwende sky-line van Boom. Daarna wandel je rechts richting knooppunt 197, over de sluisdeur, met links een restant van de Weduwe Van Enschodtbrug en een Amerikaanse Shermantank. En rechts, Jazzclub het Veerhuis, de thuishaven van de Fondy Riverside Bullet Band. Erfgoed, geschiedenis en zelfs muziek zijn nooit ver weg in Klein-Willebroek.

Tijdens de wandeling langs de rivier kijk je naar de andere oever, naar de schouw van de verdwenen steenfabriek Van Herck, ernaast het eetcafé 't Steencycken en erachter het Nautisch bezoekerscentrum, en verder stroomopwaarts de kerk van Terhagen.

Een bouwvallig gebouw in het schor en een kil herinneren aan een verdwenen scheepswerf, de kil is deels dichtgeslibd. Wintertalingen, berg-eenden en krakeenden foerageren regelmatig op de slijkplaat. Rechts heb je een mooi zicht op het Broek de Naeyer. Aan knooppunt 197 verlaat je de Rupeldijk, door het hek richting knooppunt 198.

Otters en bevers op het spoor

Net voor je het zigzaghekje doorwandelt, zie je een merkwaardige pa-

lenkast. Daarin zit een doe-opdracht van het project: Otters en bevers op het spoor. Een project van Regionaal Landschap Rivierenland, in samenwerking met vele partners, waaronder Natuurpunt.

Aan het Sashuis start immers ook een wandellus van 3,8 km, in het Sashuis kan men een sleutel afhalen om doe-opdrachtjes in de palenkasten uit te voeren. Is het Sashuis gesloten, dan kan men eventueel een sleutel afhalen in eetcafé Sacchetti's.

De brochure: Otters en bevers op het spoor, is een leuke gids voor een gezins- of familiewandeling.

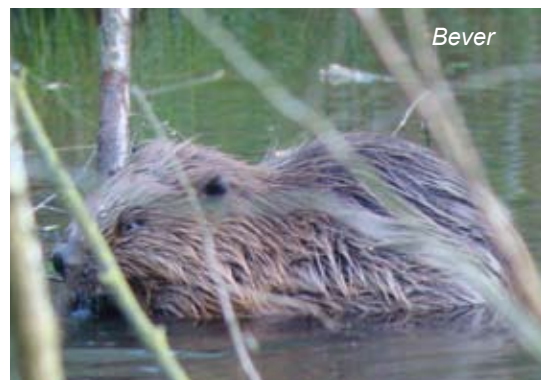
Palenkast Broek de Naeyer

Bevers in het Broek

Ondertussen wandel je verder in het Broek de Naeyer, richting knooppunt 198. Sinds enkele jaren wonen er bevers in het Broek de Naeyer. Dankzij druk vanuit Europa, kwam de metamorfose van onze rivieren tot stand, van open riolen naar levende rivieren. Door die betere waterkwaliteit zijn bevers nu aan een stevige opmars in Vlaanderen bezig. Recente knaagsporen tonen aan, dat de bevers nu ook het buurgebied de Biezenweiden ontdekt hebben. Onderzoek naar het voorkomen van bevers in het Broek de Naeyer, bracht nog een andere verrassing, toen op camerabeelden plots een otter in beeld kwam. Tot op heden bleef het echter bij die ene waarneming.

Papierfabriek De Naeyer

Broek de Naeyer is eigendom van de provincie Antwerpen en het wordt be-

heerd door het beheersteam Provinciale Groendomeinen - regio Mechelen. Het voormalige fabrieksterrein, 67 ha groot, is momenteel een waardevol laagveengebied met vijvers en hoofdzakelijk natte, moerassige delen. Ooit was het helemaal anders, de naam Broek de Naeyer verwijst immers naar de voormalige papierfabriek in Willebroek. Omstreeks 1300, werden deze voormalige broekbossen en overstromingsgebieden van de Rupel ingedijkt en later uitgeveend. Door de papierfabriek werden ze deels gebruikt als stortplaats, en de oude veenputten werden gebruikt als retentiebekkens voor afvalwaters, waarin verfesten konden bezinken vooraleer het afvalwater in de Rupel werd geloosd.

Vogels kijken

Het Broek de Naeyer is het ganse jaar door bijzonder vogelrijk. Meest opmerkelijk is één van de grootste Vlaamse broedkolonies aalscholvers, met ongeveer 100 nesten. Je wandeling brengt je bij 2 vogelkijkhutten, van waaruit je rustig naar vogels kan kijken.

De Visarend is de eerste vogelkijkhut die je ontmoet, kijk hier tijdens de lente naar het elzenstruweel rechts van de plas, daar bouwen 10-tallen aal-

Aalscholvers op nest

scholers aan hun nesten. Tot midden juni, is het een spektakel van aan- en afvliegende vogels, die er broeden en hun jongen komen voederen.

Op het bord achter je, kan je waarnemingen van de voorbije dagen bekijken. Na het verlaten van de vogelkijkhut wandel je verder richting knooppunt 198. Na het volgende zigzaghek wandel je even op een fietspad, let op voor snelle fietsers.

Aan knooppunt 191 wandel je even rechtdoor, in de richting van het brede hek, daar naar links en vanuit vogelkijkhut de Aalscholver is het opnieuw vogels kijken. Met een prachtig zicht op de grootste plas van Broek de Naeyer.

Biezenweiden

Je keert nu op je stappen terug en wandelt richting knooppunt 123. Door een berkenstruweel, een open weiland, door een elzenstruweel, langs zomereiken en een populierenbos. Net zoals in het Broek de Naeyer is het hier tijdens de lente een eldorado voor kleine zangvogels.

De zang van zwartkoppen is het gemakkelijkst herkenbaar, maar ook de melodieuze zang van de nachtegaal zal je vergezellen tijdens je wandeling. Het Broek de Naeyer en de Biezenweiden zijn immers topgebieden voor deze zomervogel. Ook voor spechten trouwens, met wat geluk en kennis van hun geluid, kan er je er enkele spechtensoorten waarnemen.

Aan knooppunt 123 wandel je in de richting van knooppunt 99. Rechts van je ligt zeilvijver Den Bocht, genoemd naar het kasteel aan de oevers van de Rupel. Met de aankoop van ongeveer 20 ha natuurgebied in de Biezenweiden werd Natuurpunt eertijds in Willebroek stevig op de kaart gezet.

Je verlaat nu het eikenbos en wandelt door lager struweel. Hier werden reeds 100-den Canadapopulieren

gerooid, momenteel evolueert dit perceel naar een meer natuurlijk broekbos.

Let op, wanneer je terugkomt in het eikenbos, ga je over het brugje rechtdoor in de richting van het hek, en dus niet in de richting van knooppunt 99.

Je verlaat nu de Biezenweiden en wandelt opnieuw in het Broek de Naeyer, langs een lange brede vijver, een van de voormalige veenputten. Let hier ook op voor watervogels, zoals krakeenden en slobbeenden en ook voor beversporen.

Aan de splitsing bij de palenkast ga je rechtsaf richting knooppunt 197 en op de Rupeldijk terug in de richting van knooppunt 121. Aan de splitsing ga je rechtdoor, in de richting van de Oostvaarddijk en daar naar rechts in de richting van het brugje over de oude Vaart. Let ook op de 2 beelden links en rechts van de oude Vaart. Standbeelden van een schippersgezin rechts en een schippersvrouw links zijn een eerbetoon aan de hardwerkende binnenschippers en hun families van eertijds.

Ondertussen ben je terug aan het Sashuis en kan je nog nagenieten op een terrasje van een plaatselijk eetcafé.

Algemene info

Start

Sashuis, Sasplein 18 Klein-Willebroek

Blauwe wandeling : 4,7 km

www.natuurpuntrupelstreek.be

Klik door naar: Ontdek de natuur

Contacten

Sashuis Klein-Willebroek: Toerisme Willebroek

Broek de Naeyer: Provinciale groendomeinen regio Mechelen

Biezenweiden: Natuurpunt kern Willebroek

Sas Klein-Willebroek

Speuren naar bevers en otters, gezinswandeling van 3,8 km. Brochure en sleutel afhalen in het Sashuis of eetcafé Sacchetti's, Sasplein 9 Klein-Willebroek 03/888.14.88 of info@sacchettis.be

Openbaar vervoer

De Lijn: halte Klein-Willebroek N177 (Rupelbrug), op ongeveer 500m van vertrekpunt.

NMBS: Station Boom, op ongeveer 1,5 km van Klein-Willebroek.

Veerdienst Boom – Klein-Willebroek: de veerboot vaart op het uur en het halfuur, niet om 12u30.

Te voet of met de fiets

Volg vanaf de Rupeldijk richting wandelknooppunt 121

Met de auto

Via de Antwerpsesteenweg, volg in Boom de N177 richting Willebroek/Puurs, over de Rupelbrug, aan de rotonde 3de afslag Klein-Willebroek en 100 m verder links afslaan.

Parkeren

Parking Antwerpsesteenweg/Hoofd Parking achter huizen Oostvaardijk/Heindonkstraat

Toegankelijkheid

Het hele jaar door op de paden. Stevige schoenen zijn een aanrader.

De paden zijn niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers of kinderwagens.

Horeca

In Klein-Willebroek zijn er diverse eetcafés.

Aan de Kaai in Boom, in de wijk Hoek en het centrum van Boom zijn er eveneens diverse eetcafés.

Tips:

Een verrekijker meenemen is een aanrader!

Brochures en website:

Gebiedsfolder Natuurpunt: Biezenweiden

Brochure: Speuren naar bevers en otters

Website Toerisme Rupelstreek vzw

Tekst en foto's:

Erik De Keersmaecker, Bart De Keersmaecker, Hilde Van de Voorde

Info:

natuur.rupel@skynet.be

Paddenraapactie in Aartselaar!

Ook in 2014 herhalen de Natuurpunter van Aartselaar hun jaarlijkse hulp aan onze amfibieën. Padden, kikkers en salamanders maken immers een wezenlijk deel uit van onze natuur en zij verdienen dan ook de nodige bescherming.

Vorig jaar werd een absoluut topjaar. Het aantal overgezette dieren bereikte een hoogtepunt! In de voorbije 8 jaren werden nooit zoveel amfibieën overgezet... Dit dank zij de hulp van vele vrijwilligers die 's avonds en 's morgens paraat waren om de diertjes over te zetten en/of uit de emmers te halen en te inventariseren...

We zagen een toename van de aantallen Alpenwatersalamanders (+69) en van bruine kikkers (+81). De aantallen verkeersslachtoffers bleven dalen! Het spreekt dan ook vanzelf dat we ons ook nu zullen focussen op het behoud van deze zo interessante diersoort: de amfibieën!

Onze actie bestaat ook dit jaar uit twee delen:

- Het plaatsen van schermen
- De paddenraapactie

Op zaterdag 1 februari: vanaf 10 uur zullen we, zoals in 2013, schermen plaatsen in de Groenenhoek.

In februari en maart organiseren we dan de dagelijkse raapacties.

Bij het vallen van de schemering helpen we kikkers, padden en salamanders veilig de straat over te steken op de plaatsen waar geen schermen geplaatst staan. Tot ongeveer eind februari is dit reeds van 18.30 uur tot ca 20.30 uur. In maart spreken we af rond 19 uur en wandelen we op en neer tot ongeveer 21 uur.

Voor dageraad worden dan de emmers leeggemaakt.

Alle dieren worden geïnventariseerd. Alleen op deze manier hebben we een overzicht over de populaties amfibieën en over de evolutie er van.

Dit is een arbeidsintensieve actie en ... alle hulp is dan ook meer dan welkom!

Tekst: Ronny Verelst, foto Luk Smets

Wil je hieraan meewerken of wil je meer info, neem dan contact op met

Ronny Verelst, 0475/58 55 70 – ronnyverelst@telenet.be

We sturen je dan ten gepaste tijde een tabel, waarop je – indien mogelijk – jouw vrije avond(en) en/of ochtend(en) kan aanduiden. We stellen daarna een taakverdeling op, waarbij "nieuwelingen" steeds met een "ancien" kunnen meegaan.

Namens Natuurpunt Aartselaar en de amfibieën, hartelijk dank voor je medewerking.

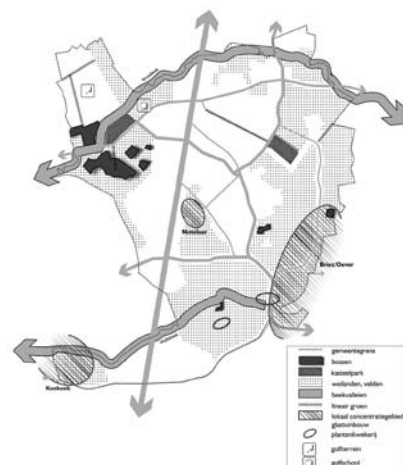
Gecoro Aartselaar

Begin dit jaar kregen we vanwege het nieuw Aartselaars gemeentebestuur een oproep om toe te treden tot de **Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening**, kortweg Gecoro. De doelstellingen van de Gecoro zijn het behoud, de verbetering en de verdere uitwerking van een goede ruimtelijke ordening binnen de gemeente. Hiertoe formuleert de Gecoro adviezen aan het gemeentebestuur.

Naast 3 deskundigen zetelen er vertegenwoordigers van twee socio-culturele verenigingen, van een milieu- of natuurvereniging, van een vereniging van werkgevers of zelfstandigen, van een werknemersvereniging, van een handelaarsvereniging en van een landbouwersvereniging. Voor Natuurpunt Aartselaar stelde Luk Smets zich kandidaat als effectief, terwijl Gert Verschuere plaatsvervanger wenste te worden.

We hebben lang op antwoord moeten wachten, maar op 19 november werd de Gecoro voor de eerste maal samengeroepen. Op 10 december volgde reeds een tweede vergadering. Eerst werden interne zaken zoals een huishoudelijk reglement en een deontologische code toegelicht. Over de twee verkavelingsdossiers werd advies uitgebracht, namelijk Palmboomstraat en Boomsesteenweg/Beukenhoflaan. Deze twee verkavelingsplannen passen in de inbreidingsfilosofie, die door het gemeentelijk structuurplan vastgelegd is.

Via onze website (www.natuuraartselaar.be/beleid/gecoro.htm) kan u meer te weten komen over de Gecoro en belangrijke dossiers zoals het Gemeentelijk Structuurplan en Ruimtelijke Uitvoeringsplannen.

Wandelweekend in Kalterherberg (Duitsland)

Vrijdag 2 mei – zondag 4 mei 2014

Kalterherberg, deelgemeente van Monschau, ligt op 565 m hoogte juist over de Belgisch-Duitse grens, niet ver van de Belgische Hoge Venen en midden in prachtig Duits natuurgebied. Het wordt dus een grensoverschrijdend weekend met onderstaand programma:

Vrijdag worden de deelnemers verwacht tegen 12.30 u aan een parking op de N67 tussen Eupen en Monschau. De deelnemers zullen tijdig de nodige details over de vertrekplaats ontvangen.

Vanaf de parking maken we een wandeling door de altijd mooie Hoge Venen. Terug aan de auto's vertrekken we naar ons hotel.

We verblijven van vrijdagavond tot zondagmiddag in volpension in **Hotel**

Hirsch - Monschauerstraße 7-52156 Monschau-Kalterherberg in één- of tweepersoonskamers met WC en douche, maar het aantal éénpersoonskamers is wel beperkt tot vijf.

Zaterdagochtend, tijdens het ontbijt, maken we ook zelf ons lunchpakket voor 's middags klaar.

Dan stappen we naar het station van Leykaul, sinds 1920 Belgisch grondgebied en thans vertrekpunt voor een railbike-rit. Per twee of vier stappen we op speciale fietsen en trappen ons over het zeven kilometer lange spoortraject naar Sourbrodt. Na onze picknick rijden we terug naar het vertrekpunt voor een wandeling door een prachtig en afwisselend gebied.

Zaterdagavond staat er voor de liefhebbers eventueel nog een bezoek aan Monschau op het programma.

Zondagmorgen, na ontbijt en ontruimen van de kamers, rijden we een klein stukje met de auto voor een wandeling in een werkelijk prachtig Duits natuurgebied. Na het lunchbuffet is het tijd om huiswaarts te keren.

Vertrek op vrijdag is vrij. Reken op een twee uur om de ca. 175 km naar de vertrekplaats te overbruggen. Mits vraag en aanbod meegedeeld wordt aan de organisatoren, bemiddelen ze graag over afspraken rond milieubewust carpoolen. Zoals gangbaar, stellen we 0,07 euro per km voor als vergoeding voor de chauffeur.

Voor 150 euro per persoon op een tweepersoonskamer en 168 euro op een eenpersoonskamer kan je samen met ons van dit alles genieten.

Inschrijven

kan door overschrijven van 70 euro per persoon op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar met vermelding "Kalterherberg + naam van de deelnemer(s)".

Het tijdstip van betaling is bepalend voor het toewijzen van de 25 beschikbare plaatsen als ook van de maximaal vijf eenpersoonskamers.

De organisatie berust bij : Jan Eulaers - jan.eulaers@skynet.be - 0495 52 77 31

en Johan Herreman - herreman.johan@skynet.be - 03 887 27 98

Milieuraad Aartselaar

In Rupel.blad van april berichtten wij dat we 4 kandidaat-vertegenwoordigers voor de nieuwe milieuraad indienden. Er was echter veel onduidelijkheid omtrent de statuten. Uiteindelijk bleek dat het aantal vertegenwoordigers per natuurvereniging op twee beperkt was. Ook Velt stuurde twee vertegenwoordigers. Daar het aantal vertegenwoordigers van milieu- en natuurverenigingen statutair minstens een derde van het aantal leden moet uitmaken, betekende dit dat het aantal vertegenwoordigers van onderwijs, landbouw, middenstand, cultuur, vakbonden en deskundige burgers ten persoonlijke titel beperkt moest blijven tot 8.

Voor Natuurpunt werden Ronny Verelst en Luk Smets afgevaardigd. Velt stuurt Pierre Col-laert en Gert Verschuere. Ronny werd op de eerste vergadering tot voorzitter verkozen. De milieuraad vergadert maandelijks met een pauze tijdens de vakantiemaanden.

Natuurpunt heeft een belangrijke inbreng bij acties als "Behaag..natuurlijk" en "Adopteer een berm". Ook bij het ontwikkelen van adviesteksten is onze inbreng vaak bepalend. Recentere adviezen handelden over de bestrijding van duivenoverlast en de ecologische keuze van laanbomen.

Meer info kan je vinden op onze website: www.natuuraartselaar.be/beleid/milieuraad.htm. Verslagen van de vergaderingen vind je op de website van de milieuraad: www.milieuraad.be/aartselaar/.

Cursus Natuur voor groentjes

Dit voorjaar organiseert Natuurpunt Aartselaar in samenwerking met de Heemkundige Kring Aartselaar een interactieve en wervelende instapcursus voor natuurliefhebbers. In 5 unieke "lessen" en evenveel excursies laten de lesgevers al hun enthousiasme op je los. Je wordt ondergedompeld in de wondere wereld van onze wilde dieren en planten en gaat op reis langs de Natuur(punt)gebieden in eigen streek en verder. Met actuele thema's als klimaat, biodiversiteit en duurzaamheid nemen we zelfs even een kijkje over de grenzen, maar niet zonder praktische tips voor huis en tuin. Om deel te nemen is geen voorkennis vereist. Laat deze boeiende kennismaking niet aan je neus voorbij gaan en nodig geïnteresseerde burens, vrienden en familie mee uit.

De "**Lessen**" gaan door op woensdagen: Afspraak om 19.30 u in het lokaal van de Heemkundige Kring, Carillolei 3 te Aartselaar. Einde rond 22.30 u

De "**Doe-activiteiten**" vinden plaats op zaterdagvoormiddagen. De afspraakplaats en -uur worden tijdens de vorige les meegedeeld.

Contactpersoon: Johan Herreman, 03/ 887 27 98 - herreman.johan@skynet.be

Inschrijven: door betaling van het cursusgeld op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar met vermelding "Natuur voor groentjes": 30 euro voor Natuurpuntleden en leden van de Heemkundige Kring en 40 euro voor niet-leden. Beslis je tijdens de cursus lid van Natuurpunt te worden, dan krijg je 10 euro korting op je lidmaatschap: we mikken immers op mensen die zich voor onze vereniging willen engageren !

Thema's

1. Natuur op mensenmaat

- Woensdag 26 februari 2014: Joeri Cortens, lesgever van Natuurpunt Educatie. Dit deel heeft tot doel de natuurbeleving centraal te stellen en elkaar beter te leren kennen.
- Zaterdag 1 maart excursie: Johan Herreman. Vroege paddenraap op Groenenhoek en natuurwandeling in Cleydaelhof met een "verrassingsopkikkertje" in Aartselaar

2. Huis-, tuin- en keukennatuur

- Woensdag 12 maart: Ronny Verelst. Natuur in de nabije omgeving (de wilde tuin, composteren,..)
- Zaterdag 15 maart excursie: Ronny Verelst en Nestor Janssens. Bezoek aan ecologische tuin i.s.m. Velt

3. Achter de schermen van de natuur

- Woensdag 19 maart: Johan Herreman. De samenhang, de soorten biotopen, plantengemeenschappen, op een eenvoudige wijze gebracht!
- Zaterdag 22 maart excursie: Gert Verschueren. (Fiets)tocht langs natuurgebieden in de Rupelstreek – evolutie van de landschappen in historisch perspectief.

4. Natuur, daar wordt aan gewerkt

- Woensdag 26 maart: Luk Smets. Het natuurbeheer in al zijn aspecten. De 6 "vuile" V's (vermesting, verzuring, verdroging,..)
- Zaterdag 29 maart excursie: Luk Smets & Danny Jonckheere. Educatieve beheeractiviteit in de Hobokense Polder

5. Een blik op de wereld

- Woensdag 2 april: Joeri Cortens. Onze ecologische voetafdruk in mondiaal perspectief.
- Zaterdag 5 april excursie: Ria Thys. Fietstocht langs 2 biobedrijven, met o.a. een bezoek aan de Plukboerderij in Schelle. Hier beëindigen we de cursus met een hapje en een drankje, u graag aangeboden door Natuurpunt Aartselaar

Cleydaelhof - Foto Jef Raats

Natuurbeheer in de Hobokense Polder Foto Luk Smets

Natuurkalender Rupelstreek

Natuur.huis De Paardenstal

In januari, februari en maart is de Paardenstal enkel tijdens de eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u. De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel (bushalte Hellegat).

De Paardenstal is ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of te voet of met de fiets, volg vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 van Wandelnetwerk Rivierenland.

Info:
03/888.39.44 of
frank_v_d_velde@hotmail.com

Natuur.huis De Paardenstal

Zaterdag 4 januari: Vogels kijken op het Noordelijk eiland

Voor de eerste birdwatching-trip van 2014 kiezen we voor een vogelkijkwandeling omheen het Noordelijk eiland. Tijdens het vroege voorjaar zijn praktisch alle eendensoorten er aanwezig, en ze zijn nu echt wel op hun mooist. Een ideaal moment om een 15-tal soorten watervogels te bekijken.

Afspraak: 13u20 parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle
Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, vogelgids, stevige wandelschoenen.
Meld vooraf je deelname: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 11 januari: Knotwilgen knotten langs de Wullebeek

In een weiland tussen de Korte Hameldijk en de Wullebeek gaan we opnieuw een rij knotwilgen knotten. Het dunnere snoeihout blijft ter plaatse, daarmee bouwen we enkele houtmijten. Het dikkere snoeihout mag meegenomen worden voor de houtkachel. We sluiten de knotactie af met een borrel, om te toosten op het nieuwe jaar.

Afspraak: 9u tot 13u - Broeklei inrijden, tot bij de Korte Ameldijk.
Info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Vrijdag 17 januari: Info-avond paddentrek Landbouwstraat/Walenhoek

Tijdens deze info-avond vertellen we je meer over de paddentrek en maken we plannen voor een paddenactie in de omgeving Landbouwstraat/Walenhoek. Welke acties we daar precies gaan ondernemen is momenteel nog niet duidelijk. Wil je op de hoogte gehouden worden, of ben je kandidaat om eventueel mee te helpen bij een raapactie, kom dan naar deze info-avond of neem even contact op. Tijdens deze info-avond blikken we ook even terug op 4 jaar padden overzettten in de wijk Lage Vosberg in Rumst en de start daar van de 5de paddenoverzetting.

Afspraak: 19u30 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
Info: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Zaterdag 25 januari: Opstart paddenoverzetting Lage Vosberg

Samen met Regionaal Landschap Rivierenland en de gemeente Rumst plannen we opnieuw een **paddenoverzetting** in de wijk Lage Vosberg. En net zoals de voorbije jaren willen we ongeveer 250 meter paddenschermen en een 10-tal emmers ingraven langs de Doornlaarlei en een stukje Lage Vosbergstraat. Een arbeidsintensieve job, we hopen dan ook op een 10-tal vrijwilligers om te helpen, zodat we omstreeks 14u klaar zijn. Tijdens de middag zorgen we voor be-

Plaatsen paddenschermen langs Doornlaarlei 2013

legde broodjes, koffiekoeken en warme dranken.

Afspraak: 9u tot 14u op de hoek Doornlaarlei/Lage Vosbergstraat Rumst

Meebrengen: Werkkledij, stevige schoenen of laarzen en werkhandschoenen.

Info: Ludwig Laureyssens 015/31.99.07 of ludwig.laureyssens@telenet.be

Opgelet: Als het in deze periode stevig vriest, wordt de actie één, eventueel twee weken uitgesteld.

Zaterdag 25 januari: Ledenavond Natuurpunt Rupelstreek

Ter gelegenheid van onze jaarlijkse ledenavond, zijn we vanavond te gast in het Heemmuseum, in de Sint-Bernardusabdij te Hemiksem. We verwelkomen je er met een aperitiefje, alvorens we door de abdij gegidst worden door vrijwilligers van de Heemkundige Kring: Heymissen.

Nadien serveren we jullie soep. Als hoofdgerecht kan je de keuze maken tussen stoofpotje: St- Hubertus met witloof, peren en krokettes of groene aardappelbakjes met wortelen, gebrad en mostaardsaus of een vegetarisch gerecht.

Na het dessert kan er nog nagepraat worden in het gezellige interieur van het Heemmuseum. Tussendoor kijken we terug naar het voorbije werkjaar en blikken we vooruit naar het volgende werkjaar.

Afspraak: 17u30 - Sint-Bernardusabdij 1

Inschrijven: tot 15 januari door 20 euro/per persoon over te schrijven op rekeningnummer: BE70 0013 5986 4925, met vermelding van je naam en het hoofdgerecht (stoofpotje/gebrad/vegetarisch gerecht) waarvoor je kiest.

In de kostprijs is het aperitief, de gids, het menu, een halve fles wijn en water inbegrepen.

Andere dranken, die extra worden geconsumeerd, dienen apart betaald te worden.

Meer info: Diether Van der Rauwelaert: 0476/471.102, Luc Verhaegen: 0486/985.377 of Ilse Wachters: 0478/824.032

Woensdag 5 februari: Birdwatching-trip vogelkijkhut AWW

Tijdens deze birdwatching-trip kunnen kinderen, samen met hun ouders of grootouders kennis maken met de watervogels op het grote AWW-spaarbekken in Rumst. Meer info in de rubriek Rupel Aartjes.

Afspraak: 13u45 Lazaruskapel, Lazarusstraat Rumst

Meebrengen: wandelschoenen en als je een verrekijker hebt, mag je die ook meebrengen.

Deelnameprijs: 1 euro/vogelgidsje, ter plaatse te betalen - niet-leden betalen 2 euro

Einde: omstreeks 15u30

Even opletten: deze kinderactiviteit is bestemd voor kinderen vanaf 6 jaar en er kunnen maximaal 12 kinderen mee, samen met hun ouders/grootouders.

Deelname vooraf melden: 03/887.51.69 of roovers_wachters@hotmail.com

Zondag 16 februari: Bustocht - Tour de Gans in Zeeland

Iedere winter worden onze Lage Landen bij de Noordzee overspoeld door zo'n miljoen wilde ganzen. Ze komen uit Nova Zembla, streken rond de Barentszee, Spitsbergen of het stroomgebied van de Ob in Siberië. Een natuurfenomeen dat zich ieder jaar opnieuw voltrekt.

Tijdens deze bustocht kan je genieten van mooie natuurbeelden in een winters decor. Daarbij kijken we niet enkel vanuit de autobus naar de duizenden ganzen op de achtergrond, maar maken we ook langere en korte wandelingen in enkele prachtige natuurgebieden. De precieze route van deze bustocht ligt nog niet vast. Mogelijkheden zijn het Oudeland van Strijen, de slikken van Flakkee of de polders rond Goedereede. Zekerheden zijn de Brouwersdam tussen Goeree en Schouwen-Duiveland en de Prunjepolder in de buurt van Zierikzee.

Inschrijven: tot 6 februari door een storting van 16 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening 001-3598649-25 of BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek 2845 Niel, met vermelding: Bustocht Zeeland, het aantal personen en je telefoonnummer

Afspraak: 8u (stipt!) parking kerk H.Hart (A12), Antwerpsestraat Boom

Meebrengen: Warme (belangrijk) regenvrije kledij, stevige stapschoenen, picknick, verrekijker, eventueel telescoop.

Zaterdag 15 maart: Knotwilgen knotten in de Maaieleri

Het knotten van een 15-tal knotwilgen is vandaag het streefdoel. Na het knotten mogen zwaardere takken meegenomen

worden voor de houtkachel. Met een deel van het dunner snoeihout bouwen we een houtmijt. Een ander deel van het snoeihout wordt opgehaald door de gemeente Niel en daarmee gaan we op zaterdag 22 maart, in het kader van het project: Buitengewone plekjes, in een bosje langs de Rupeldijk tussen Hellegat en Niel een wilgenvlechtwerk en een takkenscherp bouwen.

Uur en plaats afspraak: 9u tot 12u – de knotbomen staan aan het begin van de Maaienlei, bereikbaar via de Kapelstraat Schelle

Meebrengen: stevige werkhandschoenen!

Info: 03/887.13.72

of natuur.rupel@skynet.be

Zondag 23 maart: Birdwatching Broek de Naeyer/Biezenweiden

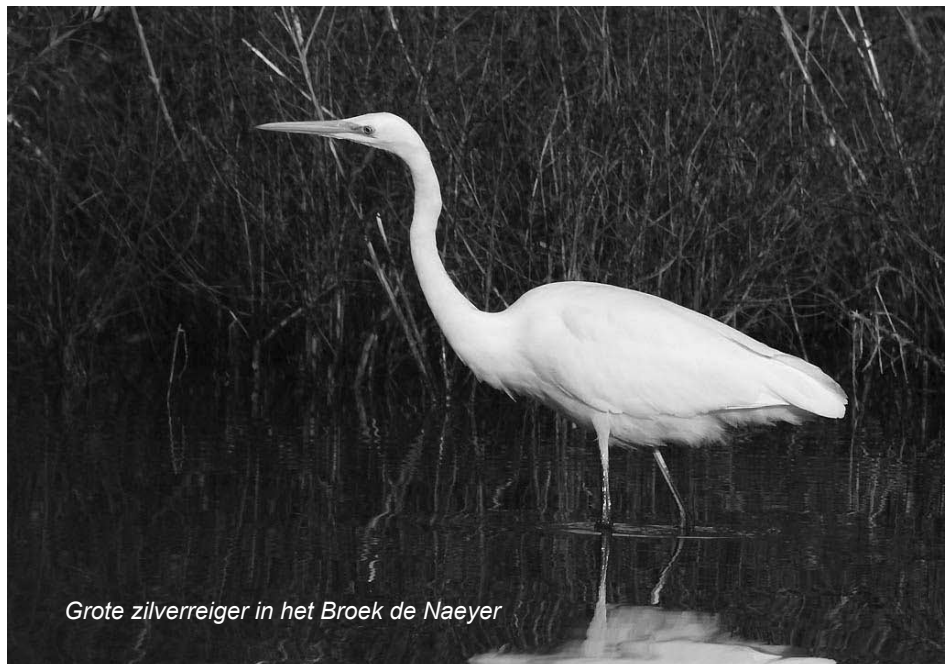
Dankzij het wandelkatern middenin dit Rupelblad, kan je al ruim kennismaken met het Broek de Naeyer en de Biezenweiden, 2 prachtgebieden aan de overkant van de Rupel en dus erg dichtbij.

Doe je deze wandeling liever met een gids van Natuurpunt, dan is dit je kans.

In het Broek de Naeyer richten we onze verrekijkers op grote aantallen watervogels, die er overwinteren en waarvan sommige soorten zich klaarmaken, om terug te keren naar de broedgebieden in Noord-Europa en Siberië. En natuurlijk ook op de kolonie aalscholvers, waar 10-tallen paartjes volop bezig zijn met de bouw van hun boomnesten. We gaan er eveneens op zoek naar beversporen, en dan vooral naar recente knaagsporen van deze prachtige dieren.

Afspraak: 13u30 brugje bij het Sashuis, Sasplein Klein-Willebroek

Meld je deelname vooraf: 03/887.13.72 of natuur.rupel@skynet.be

Grote zilverreiger in het Broek de Naeyer

Donderdag 17 april: Workshop tekenen en kleuren met Araceli Requena

Kinderen zijn vandaag, samen met hun ouders en/of grootouders welkom in het Natuur.huis de Paardenstal. Samen met Araceli Requena, kunnen ze daar tekenen en kleuren.

Meer info in de rubriek Rupel Aartjes!

Afspraak: 14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Einde: omstreeks 16u

Deelnameprijs: 2 euro/leden Natuurpunt, niet-leden betalen 4 euro

Meld vooraf je deelname: 03/888.39.03 of fonsvdheugel@yahoo.com

Zaterdag 8 februari: ANKONA-ontmoetingsdag

De Ankona-ontmoetingsdag is gericht naar alle vrijwilligers en professionelen, die met natuurstudie bezig zijn. Er is opnieuw een gevarieerd aanbod van voordrachten en doorlopend kunnen er info-stands bezocht worden. Onder meer de Natuur.boekenwinkel.

Afspraak: 9u15 UA-Campus Groenenborger, Groenenborgerlaan 171, Antwerpen.

Een greep uit het programma:

- Een terugblik op 20 jaar Behaag..Natuurlijk.
- 30 jaar roofvogel- en uilenonderzoek in de Zuiderkempen.
- De Kalmthoutse Heide na de brand, onderzoek naar grond broedende vogels.
- Grutto-populaties in de Noordenkempen.
- Vleermuizeninventarisaties met behulp van batdedectoren.
- Biodiva-scan in de praktijk bij MVO-bedrijven.

Tijdens de namiddag is er eveneens een workshop: Vleermuizen onderzoek in de fortengordels rond Antwerpen.

Het volledig programma kan je raadplegen op de website:

www.ankona.be

Deelname is gratis, maar vooraf inschrijven is verplicht en kan tot 1 februari.

Inschrijven: via de ANKONA-website: www.ankona.be

Rubriek: Ontmoetingsdagen en kalender.

PROGRAMMA: ANKONA-ontmoetingsdag van zaterdag 8/02/2014

Natuurkalender Aartselaar

Zaterdag 11 januari: Een smulpartij voor de tuinvogeltjes!

De winter is weer in het land, tijd dus om onze tuinvogels een beetje te verwennen. Vandaag geven we jou en je (groot) ouders enkele tips om van je tuin een eerste klas restaurant voor onze tuinvogels te maken. En zo kan je er zelf ook van genieten als je de hongerige vogeltjes bekijkt tijdens hun maaltijd. En we gaan natuurlijk ook zelf aan de slag: we maken een pindaketting, een heuse vogelsnoepertaart, ...

Praktisch: Voor het vogelrestaurant moet je wel inschrijven. 20 kinderen vanaf 4 jaar, vergezeld door een (groot)ouder kunnen deelnemen. Deze activiteit is een samenwerking van Natuurpunt Aartselaar en Gezinsbond Aartselaar.

Deelnameprijs: 3 euro per kind voor leden van Natuurpunt en Gezinsbond, 1 euro per volwassene. Niet-leden betalen 4 euro (kind) en 2 euro (volwassene). Hierbij is een gezond knabbeltje inbegrepen.

Gelieve het deelnamebedrag te storten op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar.

Afspraak om 10 u in het Par. Centrum 't Wolffaertshof (bovenzaal), B. Van Erbornstraat 7 te Aartselaar. Einde om 12 u.

Meer info en inschrijven: Ria Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be of Hilde Janssens, 03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com

Zondag 26 januari: Winterwandeling Bourgoyen-Ossemeersen

Dit Gents natuurmonument van 220 ha is een van de vogelrijkste natuurgebieden van Vlaanderen.

De site van Natuurpunt Gent leert ons het volgende.

De Bourgoyen-Ossemeersen is vooral bekend door de grote aantallen watervogels in het winterhalfjaar. Die vogels worden aangetrokken door de overstromde graslanden. Opvallend zijn de verschillende soorten eenden: smienten, wintertalingen en slobbeenden zijn het talrijkst. Kleinere aantallen van pijlstaart, krakeend, bergeend, kuifeend en tafeleend vervolledigen het rijtje. Ook prominent aanwezig: de ganzen. De grootste groepen vormen Canadese ganzen en brandganzen, beide van exotische oorsprong. Daarnaast zijn er ook nog veel steltlopers te zien: kieviten, wulpen, kemphanen en watersnippen. De meeste eenden, kieviten en watersnippen verlaten in de schemering de Bourgoyen-Ossemeersen om 's nachts voedsel te gaan zoeken in de Leievallei. Omgekeerd zijn er ook vogels die de Bourgoyen-Ossemeersen opzoeken om er te komen slapen: meeuwen, ganzen, wulpen en kemphanen.

Winter in de Bourgoyen Ossemeersen

Om van dit alles (of toch veel) te genieten o.l.v. een gids van onze Gentse zustervereniging, vertrekken we op zondag 26 januari om 12.15 u aan het CC 't Aambeeld, della Faillelaan in Aartselaar.

Deelname is gratis, maar opdat Natuurpunt Gent tijdig de nodige gidsen kan voorzien is SNEL inschrijven VERPLICHT.

Meebrengen: zeer warme kledij en wandelschoenen (of laarzen), verrekijker, fototoestel.

We bemiddelen ook graag voor milieubewust carpoolen, daarom bij inschrijving graag vermelden of je plaatsen vrij hebt in de wagen en/of je graag kostendelend (7 eurocent/km) wil meereizen. Terug in Aartselaar omstreeks 18 u.

Inschrijven voor 10 januari bij Jan Eulaers - jan.eulaers@skynet.be – 0495/52 77 31

Zaterdag 1 februari: Plaatsen van paddenschermen aan de Groenenhoek

Vandaag gaan we weer paddenschermen plaatsen op een stuk van de Groenenhoek, waar we elk jaar tientallen padden, kikkers en salamanders overzetten. Meer informatie over dit initiatief vind je elders in Rupel.blad.

Praktisch: Afspraak om 10 u aan huisnummer 115 in de Groenenhoek te Aartselaar, waar we starten met het plaatsen van de schermen. Wie kan en wil meewerken, is heel erg welkom! Dit is een activiteit waar jong en oud bij kan helpen. 's Middags voorzien we gratis soep met brood. We eindigen omstreeks 15 uur.

Meebrengen: warme kledij, die vuil mag worden, warme laarzen, werkhandschoenen, ... Wie kan, brengt een spade mee!

Februari/maart: Paddenraapactie op de Groenenhoek in Aartselaar

In februari en maart organiseert Natuurpunt elke dag – bij gunstige weersomstandigheden voor amfibieën (dit is bij vochtig en niet te koud weer) - raapacties van overtrekkende padden, kikkers en salamanders in de Groenenhoek in Aartselaar. We helpen deze dieren bij het vallen van de schemering. Alle hulp hierbij is dan welkom! Vermits we een paddenscherm hebben geplaatst zal er ook 's morgens een korte toer langs het scherm moeten gedaan worden. Een uitgebreider artikel vind je elders in Rupel.blad.

Meebrengen: een zaklamp en indien mogelijk een fluorescerend vestje of een fluobandje. Wij bezorgen je bij deelname een mooie kleurenfolder met heel veel wetenswaardigheden en prachtige foto's over deze amfibieën.

Info: Wil je meewerken 's avonds of 's morgens of wil je meer info, neem dan contact op met Ronny Verelst, tel. 0475/58 55 70 – ronnyverelst@telenet.be

Paddenschermen plaatsen op de Groenenhoek - Foto Luk Smets

Zaterdag 8 februari: Feestelijk eetmaal met terugblik op 2013

De afdeling is de spil van het verenigingsleven van Natuurpunt. Daar gebeuren de natuurstudie-activiteiten, beschermingsprojecten, cursussen en uitstappen. Een afdeling als Natuurpunt Aartselaar wordt gevormd door mensen zoals jij en wij, die zich betrokken voelen met hun omgeving en aan hun kinderen en kleinkinderen een boeiende leefomgeving willen doorgeven. Op 8 februari houden we onze jaarlijkse ledenbijeenkomst. We maken er een feestelijke avond van. Om 19 u verwelkomen we je graag met een aperitief.

Daarna smullen we van **een driegangenmenu**, dat verzorgd wordt door de vriendelijke uitbaters van taverne 't Dolfijntje op het Gemeentelijk Sportcentrum.

Venkelsoepje

-Duo van zalm en tongrolletjes met fijne groenten en dragonroomsaus

of

Kalkoengebraad met lentegroentjes en een zacht currysousje

-

Dessertpalletje

Gelieve je keuze van hoofdgerecht door te geven bij je inschrijving.

Maar we maken ook even tijd vrij om je een jaar-overzicht van onze voorbije activiteiten in 2013 te geven. Dank zij de moderne technieken maken we er een mooie diavoorstelling van. En we laten je ook al even "proeven" van ons verder aanbod in 2014.

Praktisch: 19 u in Taverne 't Dolfijntje, gemeentelijk Sportcentrum, Kleistraat 204 Aartselaar. Meer info bij Luk en Ria Smets-Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be

Kan je komen? Al deze verwennerijtjes (aperitief en driegangenmenu) komen neer op 22 euro per persoon. **Maar we willen jou extra vertroetelen en bieden dit alles aan aan 15 euro per persoon.**

Inschrijven noodzakelijk door het deelnamebedrag van 15 euro p/p te storten op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar ten laatste 31 januari met vermelding: "Eetmaal + duo vis OF kalkoen". Drinken (wijnen, bieren en frisdranken) worden ter plekke afgerekend.

WELKOM !!!

Ledenavond 2013 - Foto Jan Eulaers

Woensdag 26 februari: Cursus Natuur voor groentjes

Natuurpunt Aartselaar organiseert een interactieve en wervelende tiendelige instapcursus met 5 lessen en 5 doe-activiteiten.

De "Lessen" gaan steeds door op woensdagavond in het lokaal van de Heemkundige Kring, de "Doe-activiteiten" zijn buitenactiviteiten op zaterdagvoormiddag.

Meer info over inhoud en inschrijving elders in Rupel.blad.

Zondag 2 maart: "Adopteer een berm": Zinkvalstraat en Cleydaellaan

Vandaag gaan we weer de wegbermen in de Zinkvalstraat en de Cleydaellaan van zwerfvuil reinigen. Drie jaar geleden hebben we ons werkingsgebied vergroot van de Zinkvalstraat tot de Cleydaellaan ter hoogte van het kasteelpark. De Zinkval is immers autovrij gemaakt en daardoor minder slui- en zwerfafvalgevoelig. De Cleydaellaan kan een periodieke opruimactie spijtig genoeg gebruiken.

Kom ook deze keer een handje toesteken! Je houdt zo immers mee je gemeente schoon! Wij zorgen voor vuilzakken en grijpstokken

Afspraak: om 10 u in de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael). We werken tot ca 11.30 uur. Werkhandschoenen en stevig schoeisel of laarzen zijn aan te raden.

Info bij Ronny Verelst, 0475/58 55 70 - ronnyverelst@telenet.be

Zwerfvuil ruimen op Cleydaellaan en Zinkval
Foto Ronny Verelst

Zaterdag 8 maart: Hop, hop, hop ... ik word kok! Lentefris koken en kruidenbakje maken

Houden jullie ook zo van gezellig koken? Dat gaan we vandaag doen. We maken een heus driegangmenü met lentefrisse ingrediënten en kruiden: een borrelhapje, een salade als hoofdschotel en een heerlijk dessert.

En we gaan ook zelf kruidenbakjes maken, die je thuis kan zien ontkiemen en opgroeien.

Koken, de tafel feestelijk dekken, alles opsmullen, een kruidenbakje maken, afwassen en opruimen, ... het hoort er allemaal bij. De voormiddag zal zo om zijn.

16 kinderen tussen 5 en 11 jaar mogen deelnemen. Maximum 1 (groot)ouder per kind (de keuken is niet erg groot). Maar wil er een tweede (groot)ouder toch mee komen smullen, dan kan die ook inschrijven en tegen 11.45 u naar de feestzaal komen.

Afspraak om 10 u in de bovenkeuken van het Parochiaal Centrum, B. Van Ertbornstraat 7 te Aartselaar. Einde omstreeks 12.30 u.

Meebrengen: een leeg kartonnen eierdoosje van zes eieren !!!!!

Snel **inschrijven** verplicht door storting van 5 euro per kind én per volwassene (leden Natuurpunt en Gezinsbond) en 7 euro voor niet-leden op rekening BE88 9799 7675 4841 van Natuurpunt Aartselaar met als mededeling "Lentekok".

Info: Ria Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be of Hilde Janssens, 03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com. Graag telefonisch of via mail melden voor welk kind (naam en leeftijd) je inschrijft en door wie het zal vergezeld zijn. Ook of er nog een volwassene tegen de maaltijd komt.

Zondag 30 maart: Vogelexcursie naar de Kalkense Meersen

Al van oudsher vormen de Kalkense Meersen een uitgestrekt en rijk natuurgebied langs de Schelde, op een boog-scheut van Gent. Met duizend hectare aaneengesloten laaggelegen weiland, doorploegd met sloten en poelen in een oude meander van de Schelde vormen de Kalkense Meersen een bijzondere broed- en overwinteringsplaats voor vele weidevogels, wat het gebied overigens de status van Europees vogelrichtlijngebied opleverde.

Naar aanleiding van het Sigmaphan werd een beperkt deel ingericht als overstromingsgebied. Door het water meer armslag te geven is de regio van Gent tot Dendermonde beter beschermd wanneer een stormvloed het water doet stijgen.

In de Bergenmeersen (een deelgebied van de Kalkense Meersen) zijn de werken sinds april 2013 voltooid. Het gebied wordt nu met de getijden dagelijks overstroomd. We gaan er kijken hoe de natuur er zich aan het ontwikkelen is. Ook andere gebieden zoals de Paardenweide, een nat grasland dat bij hoge waterstand onder water komt te staan, worden bezocht.

We zullen er heel wat vogels (o.a. grutto's) kunnen observeren die al terug zijn uit hun overwinteringsgebied of die nog op doortrek zijn. Het wordt een goed gevulde dag en een niet te missen activiteit!

Praktisch:

Afspraak om 8.30 u op de parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk. Kostendelend vervoer aan 7 eurocent/km. Om te garanderen dat iedereen kan meerijden, is inschrijving op voorhand verplicht. Einduur om 18 u aan 't Spant.

Gids en inschrijven: Marnix Lefranc, marnix.lefranc@telenet.be - 0499/23 01 91

Deelnemen voor een halve dag (voor- of namiddag) is ook mogelijk na overleg met de gids. Uiteraard moet je dan zelf voor vervoer zorgen.

Meebrengen: picknick, kijker, telescoop, vogelgids, warme en regenbestendige kledij, stevig schoeisel of laarzen bij regenweer.

Vogelexcursie naar de Kalkense Meersen - Foto Luk Smets

CONTACT

Rupelstreek

Aartselaar

Contactpersonen

Erik De Keersmaecker (voorzitter): 03/887.13.72
Carine Wils (secretaris): 03/888.30.74
Guy Buyst (penningmeester): 03/888.62.62
Ludwig Laureyssens: 015/31.99.07
Francis Mertens: 03/887.15.24
Ilse Wachters: 03/887.51.69
Rita Claes : 03/844.75.11

Kern Boom-Rumst

Ludwig Laureyssens (contact): 015/31.99.07
Marleen Senecaut, Fons Van den heuvel, Herman De Herdt,
Julien Moens, Rita Claes, Dirk Struyf, Heidi Nuyts, Fried
Happaerts

GECORO

Boom: Raf Michiels – Dirk Struyf
Rumst: Winfried Vangramberen – Rita Claes

Milieuraden

Boom: Marleen Senecaut, Dirk Struyf
Hemiksem: Diether Van der Rauwelaert, Krista Van Praet
Niel: Carine Wils , Ward Hoefman, Patrick Van Wouwe
Rumst: Rita Claes, Diane Masson, Louis Bertels, Winfried
Vangramberen , Christel Sweeck, Kris Van Bulck
Schelle: Ilse Wachters, Luc Verhaegen, Jurgen Rombaut

Website : www.natuurpuntrupelstreek.be
Email : naatur.rupel@skynet.be

Contactpersonen

Johan Herreman (voorzitter en geleide wandelingen):
03/887 27 98
Hilde Janssens (secretaris):
03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com
Luk Smets (penningmeester, ledenadministratie en
communicatie): 03/289 73 66 - luk.smets@telenet.be
Ria Thys: 03/289 73 66 (educatie: cursussen en
uitstappen)
Ronny Verelst: 0475/58 55 70 (studie)
Gert Verschueren: 03/88710 28
(educatie: geleide wandelingen)
Jan Eulaers: 0495/52 77 31
Kurt Crauwels: 0496/34 75 24
Liljan Scheers : 03/887 18 78

Milieuraad

Luk Smets
Ronny Verelst
Gert Verschueren

Gecoro

Luk Smets

Website Aartselaar

Email: info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis 'De Paardenstal'

Boomsestraat 221 Niel (bushalte Hellegat)
In januari, februari en maart is de Paardenstal open telkens de eerste
zondag van de maand, van 13u tot 17u

Lay-out Rupel.blad: Fried Happaerts

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) en Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar)

Via onze elektronische Nieuwsbrief brengen we berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden. Wil je deze elektronische nieuwsbrief ook ontvangen? Stuur dan een mail naar Luk Smets (luk.smets@telenet.be), met vermelding van naam en "ja, Rupel.flits" of "ja, Natuurflits Aartselaar"

Opvang gekwetste wilde vogels

Vogels vallen gemakkelijk als verkeersslachtoffers of ze vliegen tegen ramen aan. Wanneer u een gekwetste of zieke vogel wilt oppakken, gooit u er best vooraf een doek of jas over. Het donker kalmeert de vogel. Kleine vogels neemt u voorzichtig vast. Grotere vogels en vooral roofvogels steeds met handschoenen oppakken. Blijf steeds buiten het bereik van de snavel en pas ook op voor de klauwen van roofvogels. Licht gewonde of gekwetste vogels laat u het best tot rust komen op een donkere plaats (vb. In een kartonnen doos). Bij ernstige kwetsuren of ziekte neemt u contact met het vogelasiel in Malderen.

Vogelopvangcentrum Malderen, Boeckheide 51 - 1840 Malderen.
Tel: 052/33.64.10

Plaatsen nestkast kerkuil

Aanplanten zomereiken Broeklei Niel door School Groenlaar-Regionaal Landschap Rivierenland en Natuurpunt

Knotwilgen knotten tijdens de Dag van de Natuur

Braakballen pluizen in de Paardenstal

België – Belgique
P.B.
2620 Hemiksem 1
8/5071
Erkenningsnummer P005676

Natuurkalender Rupelstreek

Za 4 januari: Vogels kijken o/h Noordelijk eiland
13u20 parking Tolhuis (Rupeldijk), Tolhuisstraat, Schelle

Za 11 januari: Knotten langs de Wullebeek
9u tot 13u - Broeklei, bij de Korte Ameldijk, Schelle

Vrij 17 januari: Info-avond paddentrek Niel
19u30 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel

Za 25 januari: Opstart paddenactie Vosberg
9u tot 14u op de hoek Doornlaarlei/Lage Vosbergstraat, Rumst

Za 25 januari: Ledenavond Natuurpunt Rupelstreek
17u30 - Sint-Bernardusabdij, Hemiksem

Woe 5 februari: Trip vogelkijkhut AWW
13u45 Lazaruskapel, Lazarusstraat, Rumst

Zo 16 februari: Bustocht – Tour de Gans in Zeeland
8u (stipt!) parking kerk H.Hart (A12), Antwerpsestraat, Boom

Za 15 maart: Knotwilgen knotten in de Maaielei
9u tot 12u – Maaielei, via Kapelstraat, Schelle

Zo 23 maart: Broek de Naeyer/Biezenweiden
13u30 brugje bij het Sashuis, Sasplein, Klein-Willebroek

Do 17 april: Workshop tekenen en kleuren
14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel

Natuurkalender Aartselaar

Za 11 januari: Een smulpartij voor de tuinvogeltjes!
10u Paroch. Centrum 't Wolffaertshof, B. Van Ertbornstraat 7, Aartselaar

Zo 26 januari: Wandeling Bourgoyen-Ossemeersen
12u15 aan het CC 't Aambeeld, della Faillelaan, Aartselaar.

Za 1 februari: Plaatsen paddenschermen Groenenhoek
10u aan huisnummer 115 in de Groenenhoek, Aartselaar

Za 8 februari: Feestelijk eetmaal met terugblik op 2013
19u Taverne 't Dolfijntje, gem.Sportcentrum, Kleistraat 204, Aartselaar

Zo 2 maart: "Adopteer een berm"
10u in de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael), Aartselaar

Za 8 maart: Hop, hop, hop ... ik word kok!
10u Parochiaal Centrum, B. Van Ertbornstraat 7, Aartselaar

Zo 30 maart: Vogelexcursie Kalkense Meersen
8u30 parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335, Wilrijk

Lidmaatschap Natuurpunt

Om het hele jaar lid te zijn, stort u 24 euro op bankrekening BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot eind 2014

Leden van andere Natuurpuntafdelingen die het Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften kunnen gedaan worden op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt met vermelding 3796 Rupelstreek of 3718 Aartselaar. Deze zijn vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

**Rupel.blad is het driemaandelijks
regionaal informatieblad van
Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar**
23° jaargang n°1 : januari, februari en maart 2014

Afgiftekantoor : 2620 Hemiksem 1
Verantwoordelijke uitgever : Erik De Keersmaecker
Peter Benoitplein 18
2627 Schelle